

مارهای بلوچستان

جنوب شرق ایران

وراهکارهای پیشگیری از مارگزیدگی

مارهای زهر آگین (کبراها)

مارهای زهر آگین (افعی‌ها)

مارهای نیمه زهر آگین

مارهای غیر زهری

مارهای غیر زهری

سیه مار

افعی جعفری

گره مار سرسیاه (اکوسر)

تیرمار

سوسن مار پلنگی (افعی پلنگی)

مار سرتخت قیطانی

مار سرتخت پهلو خالدار

مار بینی برگه‌ای میتارد

مار بینی برگه‌ای درفشی

مار تاجدار (شتر)

مار پلنگی

کور مار معمولی

کور مار سلیمانی

کور مار سیستانی

پیشگیری از مواجهه با مارها

با توجه به سابقه تاریخی همزیستی مردمان بلوچستان با سیه مار و افسانه‌های مرتبط با آن که از گذشته تا به امروز سینه به سینه نقل شده است مردم محلی از خطرات این مار آگاه هستند.

اما به دلیل اینکه سیه مار اغلب بر روی زمین حرکت می‌کند و توانایی کمی در بالارفتن از سطوح دارد متخصصان در کشورهایی همچون هندوستان توصیه کرده‌اند که افراد از خوابیدن روی زمین پرهیز کنند و از تخت‌های فلزی برای استراحت استفاده نمایند.

برای حفاظت از نوزادان بهتر است از پشه بند و نوهایی که از سطح زمین فاصله دارند استفاده شود.

پیشنهاد می‌شود برای ایجاد فاصله با مارها از پشه بندهایی با قسمت زیرین پیوسته یک تکه برای خواب استفاده شود.

از باز گذاشتن درب خانه‌ها به ویژه در روزهای گرم سال پرهیز شود تا مارها نتوانند وارد فضای مسکونی شوند.

توصیه می‌شود تنها از در و پنجره‌هایی که دارای توری هستند برای عبور و مرور و تهویه هوا استفاده شوند.

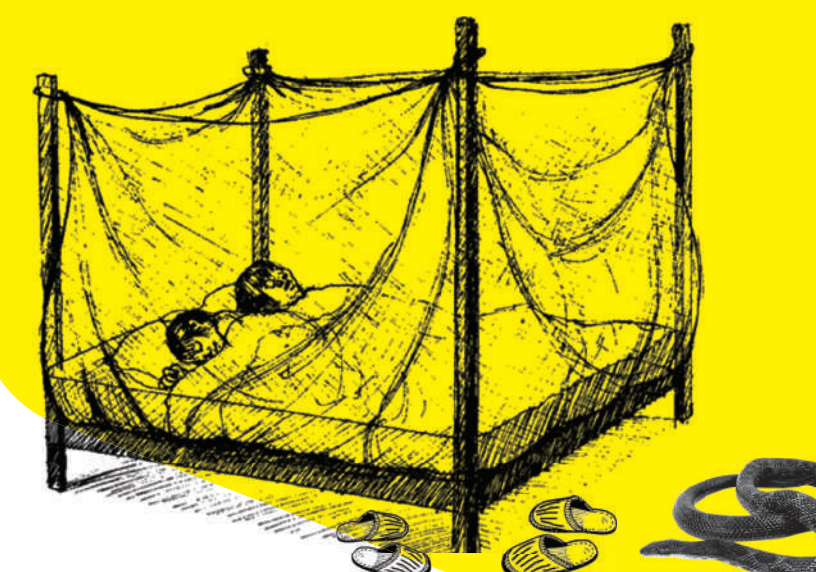
تجربه نشان داده است در خانه‌هایی که دارای چند پله در قسمت ورودی هستند احتمال حضور مار کاهش پیدا می‌کند.

قبل از پوشیدن کفش‌ها از اینکه موجودات زنده مانند عقرب و مار در آن‌ها نیستند اطمینان حاصل کنید.

ابزارهای الکترونیکی که صدایی با فرکانس پایین ایجاد می‌کنند در دور کردن جوندگان مؤثر هستند بنابراین استفاده از این ابزارها می‌تواند احتمال حضور مارهایی که به دنبال طعمه هستند را در فضاهای انسان ساخت کاهش دهند.

از دپوی هیزم، علف سنگ و زباله و وسایل مستهلک و اسقاطی غیر قابل مصرف در حیاط و باغ خودداری کنید زیرا بهترین مکان برای مخفی شدن مارها هستند.

با پوشاندن و پرکردن حفره‌ها، سوراخ‌ها و شکستگی‌ها در دیوار منزل مانع ورود مار به داخل خانه شوید.

حرکت نکنید مگر این که مجبور باشید. پس از اطمینان از زهرآگین نبودن مار و خطر احتمالی می‌توانید حرکت کنید.

محل گزش را ضدعفونی کرده و با آب و مایون بشوید. سپس با یک باند محل زخم را با دقت پانسمان کنید.

هرگز محل گزش را با تیغ یا چاقو نبرید و با مکیدن زخم سعی نکنید سم را خارج کنید این عمل خطرناک است.

عضو گزیده شده را پایین‌تر از سطح قلب خود قرار دهید. این کار به کاهش سرعت انتشار زهر در بدن کمک می‌کند.

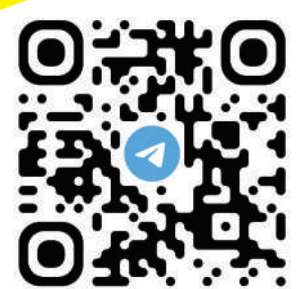
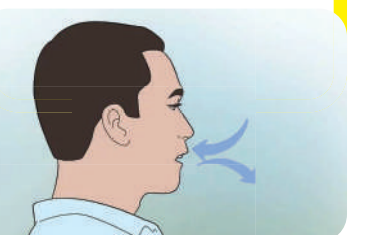
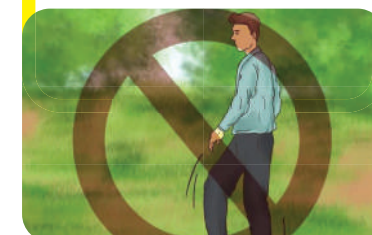
نفس عمیق بکشید و خونسرد باشید. پایین نگه داشتن سطح استرس حرکت زهر در بدن را کند می‌کند.

بدن را ثابت و بی‌حرکت نگه دارید. سعی کنید به آرامی کفش و لباس‌ها را از بدن جدا کنید.

هیچ چیز کافئین داری ننوشید، این کار ضربان قلب شما را افزایش و سرعت انتشار زهر را بیشتر می‌کند.

در صورت امکان از مار تصویر تهیه کنید و یا رنگ و شکل آن را به خاطر بسپارید تا نوع گونه شناسایی شود.

اقدامات اولیه در هنگام مارگزیدگی

برای شناسایی مارهای محل زندگی خود شما می‌توانید عکس آن‌ها را به گروه تلگرام مارهای ایران ارسال کنید تا کارشناسان آنها را شناسایی کرده و شما را راهنمایی کنند.

اگر به فعالیت‌های آموزشی و اطلاع رسانی در مورد مارها علاقه‌مند هستید با کارشناسان و متخصصان زنده‌شناس ما با شماره ۰۹۱۲۲۸۶۷۹۸ تماس بگیرید.

طرح و گرافیک: محمدرضا فروتن، پویا دارابی
عکس‌ها: باربد صفایی مهر، پرهام بیبقی، سبیل سامی
تهیه شده در اداره کل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان

کارشناسان: باربد صفایی مهر، محمدرضا محمدی، هانیه غفاری، معصومه صفایی، پیمان عاشوری
کاری از دفتر حفاظت و مدیریت حیات وحش
منبع: ۵۰ رجبی زاده، ۱۳۹۷. مارهای ایران

این پوستر با کمک های مردمی توسط انجمن «نذر طبیعت وطن ما» چاپ شده است.

